

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

TORNANT DE GALICIA

—Tóquense com vulguin, aquestes qüestions sempre serán sachs de gemechs.

DE DIJOUS A DIJOUS

PODRIA dirse'n de la present, la senmana de las grescas.

Gresca á Gijón, ab motiu de las provocacions dels clericals que ab l'excusa del jubileo, se atreviren á insultar els sentiments lliberals del poble. En la moixiganga que 's va organitzar hi anava una bona glopada de carcundas, capitanejats per l'ex diputat Sr. Zubizarreta, l'qual, com una prova de devoció, empunyava un revólver de sis tiros.

De res va servirli aquell sal-passer, puig davant de l'actitud enérgica de las masses populars, va corre més que depressa á refugiarse dintre de una iglesia.

Ja no seria Gijón una ciutat espanyola si no hi hagués hagut ab aquest motiu algunas cargas á la bayoneta á cárrech de la benemerita, ab el seu corresponent corteig de ferits y descalabrats. En aquests cassos, l'aparició de la guardia civil constituheix sempre l'últim redolí de l'anca.

Gresca á Oviedo per iguals motius. La mateixa llevor ha de produhir per tot arreu els mateixos fruyts.

No va bastar l'exemple de Gijón, ab tot y ser tan fresch, pera fer desistir als clericals de Oviedo de llansarse al carrer á fer babarotas als lliberals. Aquests van recullir l'alusió, y va haverhi viscas y moris, pet de Marsellesa á tot drap, cops de pedra, garrotadas y tiros. Com la cosa anava en *crescendo*, el jubileo que havia de durar tres dias, va reduhirse á dos, puig per lo que toca al tercer, els clericals varen quedarlo á deure.

Un dels episodis més edificants dels successos de Gijón, sigué la seria batalla entre las masses indignadas y 'ls seminaristas, que en correcta formació y armats ab revólvers se dirigían al seu catau, insultant á tothom que trobavan al pas. Bé demostraren aquells joves destinats al sacerdocí, qu' eran uns bons aprenents de cabecilla; pero no per aixó pogueren lliurarse de sortirne estomacats. Algú qu' encare no ha cantat missa, quedá fet tot ell un *cardenal*.

De tots aquests successos qui 'n té la culpa principalment es el govern, que tantas alas dona á la gent clerical. Si 'ls hi fes compondre que no es lícit perturbar l'ordre públich á pretext de un acte que de religió no 'n té més que las apariencias, s'evitarían no pochos disgustos y no pocas escenas lamentables. Ja 'n tenen prou ab las iglesias, que ben grans son per anarhi á fer las sevas oracions y altres ceremonias. Els carrers de las ciutats no s'han fet perque tinguin de servir de camps de batalla.

Gresca—y aquesta sí que ha sigut grossa y fins tremenda—á Sevilla.

Una *huelga forrosa*, á la que 's vejeren condemnats els treballadors de la gran fábrica de pisa *La Cartuja*, posats en la dura alternativa de donarse de baixa en las asociaciones de que forman part ó de morirse de gana per falta de treball, va ser l'origen del conflicte.

Els industrials sevillans, per lo vist, encare no hi están fets á que 'ls operaris procurin la millora de la seva sort per medi de l'associació, els voldrían aisllats é indefensos pera millor esplotarlos. Y, per lo vist, no troban manera més propia de convence'ls que tancar las fábricas. L'empresa de la *Cartuja* va llenyar en un sol día á 2,000 homes á la miseria.

Totas las gestions practicadas pera ferlos desistir de una resolució tan inhumana com perillosa, varen resultar inútils. La indignació se vá extendre entre

la classe obrera y va surgir el propòsit de acabarho d'espallir tot, per veure si s'adobava mes prompte, apelant a un conat de *huelga general*.

Naturalment que aquestes resolucions, fillas de la desesperació, tenen sempre 'ls seus inconvenients, y 'l principal d'ells es que no poden improvisarse. Perque son molts els obrers, que no havent sigut consultats y no havent donat el seu assentiment, acuden a la feyna, y de aquí 'n naixen una serie de conflictes, coaccions y disgustos, entre 'ls qu' estan per la vaga y 'ls que estan per continuar treballant. Aquest es el fet, que adquireix de prompte tot l'aspecte de una verdadera guerra civil entre 'ls pobres fills del treball.

Las lluytas entre 'ls huelguistas y 'ls que volían treballar van adquirir a Sevilla un caràcter de gravetat extraordinaria. La ciutat presentava un aspecte imponent. Quedà suspesa la circulació dels tranvías: els forns deixaren d'elaborar pa. Alguns grups se dirigiren a un convent de monjas y calaren foc a las portas. Y l'autoritat civil vejentse impotent pera restablir l'ordre, resignà sos poders en lo capítol general del districte, proclamantse l'estat de guerra, l'última rahó de la forsa. Aixís y tot hi ha gué mes d'una col·lisió sangrenta, entre 'l paisanatge y las tropas.

Las primeras providencias de l'autoritat militar, sigueren restablir la circulació dels tranvías, omplint els carruatges de tropas, y provehir a l'elaboració del pa, valentse de soldats forners.

L'ordre, de moment, s'ha restablert; pero no la tranquil·litat moral. Hi ha molts ferits en els hospitals y s'efectuan numerosas presons a la bona de Deu ó del diable, dat que no costa res agafar a tort y a dret, causant la ruina y 'l dol de numerosas familias. Els ferments d'odi y de rancunia, ab tot aixó, no fan mes qu' enverinarse.

Tots els conflictes que 's rossan ab la qüestió social s'han de portar ab un tacte exquisit... y aquí a Espanya, fins ara, no hi ha mes lley que la del mañer. Governans ineptes, que sols pensan ab el propi medro, en lloch de buscar a ellas solucions conciliadoras y humanitarias, las agraven sempre ab sos actes de rigor y ab sas brutalitats. No tardará la pobre Espanya a recullir els fruits amarchs de las torpesas de sos governants, sempre de cara al plat y sempre d'espallir a la justícia.

PEP BULLANGA

UN CAIXAL POSTÍS

N'aquest mon pera fer càrrera s'ha de saber viure. Talent, honradés, virtut, pel cas son pataratas, simples adornos de la persona, que algú aprecia mes ó menos; pero que al cap-de vall no reportan interès ni benefici. Tenir diplomacia y saber manejar-se, aixó es lo que importa.

La carrera eclesiàstica es pot ser, entre totes, la que está posada mes directament baix l'amparo y el patronatge de Santa Intriga, una santa que sense figurar al calendari obra grans miracles.

Santa Intriga es *proteiforme*, lo qual vol dir que cambia de forma a cada punt, segons las necessitats dels que l'invocan... Pero aquí a Espanya en sas relacions ab el clero acostuma a ser constant en una cosa, en la seva debilitat pels que vestint sotana, professan las abominables ideas carlistas.

L'antich ditxo català: «Si vols ser bisbe ficatho al cap» hauria d'esmenarse lleugerament precísant una miqueta més. «Si vols ser bisbe espanyol—hauria de dir—càlta't la boyna al cap.»

La boyna ab sa forma arrodonada es un símbol de la roda de la fortuna.

Ab la boyna s'arriba a ser bisbe, cardenal y tot lo que hi ha que ser, aixís governin els reaccionaris, lo qual es molt natural, com si governan els que blasonan de liberals, y que desde 'l moment que reben la confiansa de poderosas institucions deixan de serho.

Els uns honran lo boyna perque l'estiman; els altres la favoreixen perque la temen. Y aixís la boyna sempre sura.

Jo'm preguntava:—¿Cóm el Doctor Cassanyas, de humilíssim origen, y que al fi era un capellà com tants n'hi ha en aquesta diòcesis, ha lograt fer una carrera tan ràpida, que desde l'economat del Pi va portarlo de un salt a la cadira episcopal de la Seu de Urgell; de allí al cónclave de cardenals, y per últim a la possessió de la mitra de la diòcesis mes important y productiva de la nació espanyola?

La resposta a n'aquesta pregunta, y una resposta clara, categòrica y terminant l'ha donada un senyor carlí, *El Cañón*, ab els següents termes que no podrà dirse que no tingan el mèrit de la franquesa:

«Por esto Casañas, mientras por una parte era queridísimo entre los verdaderos católicos, odiáblemente y temíanle los gobiernos, los liberales, los liberales católicos sobre todo. Por esto, al quedar vacante la sede de Urgel, por renuncia de Caixal, por haber este enérgico Prelado abrazado la causa carlista, el gobierno católico de Alfonso XII opuso dificultades insuperables, al parecer, al nombramiento de Casañas; pero la energía del obispo Caixal (que no quiso renunciar, sino con la condición de ser nombrado sucesor suyo Casañas) y la firme actitud del Papa, hicieron ceder al gobierno, el cual no tuvo más remedio que reconocer al nuevo obispo y darle posesión, después de más de tres años de estar la diócesis de Urgel sin obispo propio.»

Ja ho veuen. En la boca del monstro del carlisme hi havia un *Caixal* corcat, que sorollava y que ja no podia servir per haverse inutilitat empunyant las armas en guerra horrenda y fatídica. El govern no podia arrencarlo, perque 'ls bisbes son inamovibles. Y per conserguirho no tingué mes remey que acceptar al successor que 'l *Caixal* corcat li designava. El Doc-

tor Cassanyas va anar a ocupar l'alveolo de la boca del monstro en qualitat de *caixal postís*, precisament per ser carlí, y gosar com a tal las bonas gracies del seu antecessor. Lo mes estrafalari es que vajan practicar aquesta operació dentaria uns governants que feyan gala de liberals.

Colocat en la boca del monstro y en disposició de donar *caixaladas* a tort y a dret, ara veurém si va aprofitarse ó no. Concedim de nou la paraula a *El Cañón*, que aquesta vegada 'ns presenta, sense cap embut, la seva brillantíssima fulla de serveys:

«Entonces Casañas trabajó incansable contra el liberalismo, como siempre. (Es á dir el *caixal postís* mossegava la mà del que l'havia colocat dintre de la boca del monstro). En el Seminario de Urgel introdujo una asignatura: el *Tratado del Liberalismo*, publicado bajo su especial aprobación y examen. Célebres son sus pastorales contra la infame *Masonería*, contra las *libertades liberales* (son sus palabras), contra todas las *farsas modernas*. Y su célebre pastoral sobre la *Unión de los católicos* (de la cual copiamos algo más abajo) fué tan célebre, que Su Santidad León XIII, contra todos los obstáculos del gobierno de la regencia, y contra la costumbre española de no hacer cardenales a los obispos, le mandó el capelo cardenalicio. (Ja veuen si va anar de pressa. El *caixal postís*, per favor especial de Santa Intriga, fins va posar arrels. Un verdader miracle.)

«En esta pastoral, como en todas, quería la unión de los católicos, pero bajo la base del *Syllabus* y de la *tesis católica*. Y con tal empeño defendía esta doctrina íntegra é intransigente, que fué el mayor obstáculo que se opuso a la hipócrita *Unión Católica* de Pidal, y a la *non-nata* y más hipócrita aún *Unión* que debía nacer de los Congresos católicos y de la labor de un cardenal de triste renombre... (Aixó ja no es un *caixal postís*, sino tota una dentadura de tigre, que no respecta ni als de la seva mateixa camada quan no son tan feros com ell.)

«El *Cañón* acaba fent un disparo de gala, ab pólvora sola, pero carregat fins a la boca, per esbombar la seva satisfacció ab las següents ratllas:

«Casañas es la gloria antiliberal más pura y más excelsa. Dios le premie su tenacidad, su diplomacia consumada, su labor incomparable.»

Me prenc la llibertat de dedicar el present article, junt ab els curiosos retallets del semanari carcunda, al insigne Sagasta i als seus companys de glories y fatigas, que 'ns acaban de fer un regalo tan exquisit, concedint la mitra de Barcelona, al digne successor del bisbe Caixal de gloriosa memoria.

Aquí 'l tenim més esmolat que may contra 'l liberalisme, contra 'l progrés, contra la civilització moderna, predicant la desobediència a las lleys del Estat, quant aquestas, segons el seu criteri infalible, contrarian als interessos de la Iglesia: aquí 'l tenim —y per aixó 'l govern el paga— com una de las esperansas més radiants de aqueix carlisme, mala herba que no mor' may, puig segada cent cops en els camps de batalla, rebrota altras tantas gracias als esmerats cuidados de governants infidels y traïdors.

Per aixó 'm rich de las ridículas alarmas de las autoridades, cada vegada que corren rumors de conspiracions y alsaments carlistas. ¿Qué hi vol dir que 'l *Papus*, ó el *Pepus* ó 'l *Pipus* se disposin a armar un algarada, per ordre y á profit de qualsevol bolsista jugador a la baixa? El perill del carlisme no está pas en aquell desperat que 'l altre dia, tractant de desarmar a un carrabiner en la costa de Mongat, va pagar ab la vida el seu atreviment. El verdader perill se troba hostatjat en un palau suntuós que 'l mateix govern paga, en una boyna mal amagada desota de una mitra, colocada pel mateix govern sobre el cap de un fanàtic que sols té una deria: la de destruhir á tota costa y per tots els medis l'obra de la llibertat moderna.

No hi val res tractar d'enterrar al monstro lligant-lo ab llangonissas: el *caixal postís* se las anirà menjant, y quan sia l'hora arribada, completament desfermat, sabrà emular las *hassanyas* tétricas de son célebre antecessor, que no en vá 'l va triar pera que, al venir el cas, sapigués com ell, llansar el bàcul y empunyar el trabuch, fent honor á la seva memoria desastrosa.

P. K

NATURAL

—¿Perque sempre en las lluytas que sostenen contra sos opressors els explotats s'esbravan aquets últims contra els frares qu' en la lluyta no tenen art ni part?

—Perque frares y monjas, jesuítas neos y capellans son, de que 'l poble visqui en la miseria, la causa principal.

Perque van á favor d'el que té quartos, perque van contra de la llibertat, perque son, mes que inútils, un sers perjudicials y á totes horas en carrers y plassas els veureu insultant ab sa bagarrería als que treballan, y ab sos catells molsuts als afamats.

DELFI ROSELLA

LA MALALTIA DE LA PERDIU

A campanya de difamació de *La Perdiu*, ha acabat per degenerar en ridícula, per mes que demostrará sempre la ruindat y la cobardia dels que l'han empresa.

Sols las donetas xafarderes, que han prés per únich modelo els *perdigots* son capassas de sortir cada dia ab una serie de reticencias sense 'l menor fonament que las aboni, amagant el bulto esporuguidas, cada vegada que la persona que 's considera ofesa, 's disposa á demanar-li compte de la seva procacitat.

Per dir certas cosas, precisa sostenirlas en tots els terrenos. O no 's diuen ó s'explican ab tots els seus pels y senyals y ab probas convincents. Si no 's poden probar, y ab tot s'alenta l'idea de moles-

tar á un enemich, s'han de tenir (parlant ab decencia) *journals de las gallinas* pera arrostrar todas las conseqüencias.

No es lícit, ni es decorós, ni limpio vomitar á cada instant mal pahidas invencions barrejadas ab la bilis de la malicia y del insult. Aqueix vomit put y acaba per ferse insoportable.

Si *La Perdiu* tingués conciencia plena del trist estat de salut en que 's troba, de la frisança que no la deixa un sol instant, dels extranyis deliris que li fan veure malvats, perdularis y vividors en tota persona ó agrupació política, que pel bé de Catalunya y per amor á la llibertat, se disposa á contrariar las sevas ambicions desapoderadas, *La Perdiu* aniria cuyta-corrents, á trobar al Doctor Robert, en demanda de un bon remey.

El bon doctor, comensaria per examinarla y diria: —Aquest pols es impossible... ¡Y quina temperatura... si está cremant!... A veure la llengua... ¡Recristinal! Desde qu' exerceixo la carrera no n'he vist un'altra de mes bruta.

El diagnòstich del doctor seria desconsolant:

—Ha de cambiar de vida radicalment. Aquest fresnesí, aquest neguit, aquesta sobrescitació la portarán á la sepultura. Té una febre pútrida, produhida pel microbi reaccionari que s'ha apoderat de vosté y que avuy fá estragos en tot el seu organisme. Ja 'l té a la massa de las sanchs y no sé pás si hi serém á temps. De moment caldrá que prengui una forta purga, y á veure si fem una mica de neteja. Després dieta absoluta de mals pensaments, que son els que 'l envenenan, y per rebaxarli la febre, *quina*, molta *quina*. Ja sé que aquest tractament, contrariant la seva naturalesa viciada, l'estraxará y la deixarà sumament postrada. Pero no importa, 'l gran qué es que logrem restablir la normalitat, que un cop aixó conseguit, ja mirarem de tonisarla. ¿Sab quin es el tònic que mes li convé? L' aixarop de prudencia. N'ha de pendre moltes ampollas... No 's cansi may de pendre'n. Encare que la empalgui, encare que li dongui ascós, aixarop de prudencia sempre, aixarop de prudencia á tot pasto... Es la seva salvació.

Aixó li diria 'l Doctor Robert, si *La Perdiu* pogués tenir la bona idea de anarlo á consultar. Pero no hi anirà. Del Doctor Robert viu divorciada, per efecte de una de las passions més mesquinas que tenen alberch en la naturalesa de la gent rufi y miserable: per la mala passió de 'l enveja.

El Doctor Robert, fins dintre del regionalisme militant, s'ha creat un nom y una reputació respetables. Hasta el seus adversaris l'estiman y 'l consideran. Y per lo mateix els *perdigots* el bescantan y 'l miran ab zel, complagiment en escampar lo qu'ell apila. Y es el que 'l Doctor Robert té talent, y aixó no poden perdonarli 'ls que no 'n tenen ni'n han tingut may. Y es que 'l Doctor Robert alenta sentiments lliberals, acceptant—conforme vá declararlo en el Congrès—els immortals principis de la Revolució francesa, y 'ls *perdigots* son un cabàs de fetos abortats dels seminaris y las sagristias. Hi ha sobre tot una causa de absoluta incompatibilitat entre 'l Doctor Robert y 'ls *perdigots*: el Doctor Robert es una persona ben educada, y 'ls *perdigots* no coneixen la bona criansa ni per las cubertas.

Aixís es que tenint encare avuy el metje á casa, se troban que no tenen cura.

La Perdiu, en las passadas eleccions de diputats á Corts, adoptant per bandera la simpática divisa de guerra al caciquisme, va lograr treure del seu retraïment á alguns milers d'electors, que van votar la seva candidatura. Aixó la vá desvanecer, y com careix del aplom necessari, no vá saberse detenir á temps. Ja está volcat al caciquisme barceloní, pero no per obra exclusiva dels *perdigots*, sino principalment per la campanya ardorosa de alguns republicans com en Lerroux, que van treure la son de las orellas á las masses populars. ¿Per qué, donchs, *La Perdiu*, que tant á gust vá acceptar 'l apoyo de aquell valent republicà, avuy se desfá en impropis y inventa en contra d'ell tota mena de calumnias?

Senzillament, perque tem y ab rahó que 'l partit republicà volqui de una bufada el castell de las sevas ambicions reaccionarias. Removent *La Perdiu* li ha caygut la careta: avuy la coneix tothom, no per catalanista, que 'ls catalanistas son els de *La Renaixensa*; no per regionalista, que 'l regionalisme está dignament representat pel Doctor Robert; no tampoch per anti-caciquista, dada la existencia ben revelada ja de sas secretas intel·ligencias ab en Planas y Casals... Avuy la coneix tothom per concupiscent, per ambiciosa, per farsant, per reaccionaria, per ausiliar del carlisme, per enemiga acérrima y enconada de la causa lliberal.

Ella mateixa s'ha delatat. De altra manera hauria tingut la consideració que 's mereix á un partit honrat com el republicà, que porta 28 anys de oposició continua, sense haver perdut la fe en las sevas creencias ni en els seus ideals; á un partit digne, que no 's compon com 'l improviat de *La Perdiu* de arrephechs de todas las banderías de vividors y de gent inepta per obrirse camí sense necessitat de apel·lar á la baixa intriga; de un partit modelo de desprendiment y conseqüencia qu' está en relació íntima ab els sentiments democràtics de la inmensa majoria del poble de Barcelona, sense distinció de classes.

Davant de aquest partit, que estima á Catalunya com no l'estimarán may els *perdigots*, y tant com á Catalunya enalteix la dignitat humana aspirant á posarla baix l'amparo de las progressivas institucions democráticas y republicanas; davant de aquest partit que conta ab l'adhesió de las masses treballadoras, entre las quals, mal que 'ls pesi als *perdigots*, s'hi troba la verdadera *gent de bé*, la gent suferida que treballa y sua y no té altra aspiració que 'l bé social; davant de aquest partit, *La Perdiu*, si ha gués tingut una mica de seny, s'hauria mostrat quan menos respectuosa y comedida.

Son propi interès li aconsellava. Però, la pobre está malalta: no pensa, delira... Ab las sevas bravatas, ab las sevas insolencias s'ha fet antipática á tothom.

Y allà la deixarà 'l poble barceloní, morta y enrampada sobre 'l seu propi vòmit.

P. DEL O.

NCARE que 'l general Weyler viatja molt, no descuida la botiga, y la proba es que ja té preparat y á punt de solfa un projecte d'ascens ràpid á favor de tots els subnins que tinguin ja prestats tres anys de servey.

Veritat es que aquest nou salt del tapón, al país no li sortirá gayre barato; pero alguna cosa s'ha de fer pera protegir l'industria dels galoners.

De que 'ls cambis vajin pujant continuament, fins al punt de fer poch menos que impossible la vida á Espanya, ben clar va dirho l'altre dia 'l Urzaiz, ell no 'n té la culpa: qui la té son els seus antecessors y especialment en Villaverde.

Aixís procedeixen aquestos manes: molt amichs quan han de passarse la pilota, lo que no impedeix que 's tirin mútuament el mort á sobre.

Y 'l país assistit impassible á n'aquest joch de verdaders gitanos blanchs, sense treure's del davant als uns y als altres ab una solemne puntada de peu.

L'altre dia 'l regidor de Barcelona, Sr. Ruiz Alá, assistia al reparto de premis de una escola laica de la barriada de las Corts, en representació del Ajuntament de Barcelona que la subvenciona ab una petita cantitat.

Una nena estava llegint una poesia titulada «A su magestad el Pueblo» deguda á la ploma de D.ª Belén de Sárraga, y com en ella 's preconisó el triunfo legal del poble per medi del sufragi «per més que 's fassi votar hasta als morts en favor de certa gent», aquell regidor va interrompre á la pobre nena, prohibint que continués la lectura.

No content ab aquesta espatotxada, més tart reptava á la digníssima mestra, preguntantli ab tó violent: ¿per quina rahó ensenyava aquelles ideas á las sevas alumnes?

La mestra va abstenirse de respondre á n'aquell energúmeno que de tal manera faltava á las lleys de la bona educació y de la tolerancia.

Nosaltres contestarem per ella.

—Las ideas que s'inculcan á la infancia son sanas y sobre tot convenientes. Com que tendeixen á preparar á las próximas generacions, perque conexasoras dels seus drets els exerceixin, evitant que homes com el Sr. Ruiz Alá, logrin escalar per mals medis els sillons del municipi.

La vaga dels mestres de casas ha terminat havent obtingut els obrers lo que ab tanta justicia demanavan, es á dir la jornada de vuit horas y 'l cobrar la semanada en las mateixas obras.

Tal ha sigut el premi á la rahó de la seva causa y á la energíá no desprovehida de cordura ab que sapigueren defensarla, captantse desde 'l primer día 'l apoyo moral de 'l opinió pública.

Rebin la nostra enhorabona.

L'altre nit, en un concert donat pel coro *Catalunya nova*, un concurrent va donar el crit de «¡Viva Espanya!» y ab una mica més 'l arrossegan.

L'endemá *La Perdiu*, al ressenyar el concert deya: «No volém fer esment de un incident desagradable que va ocórrer y que 'ls bons catalanistas som els primers en lamentar.»

Y ara vagin á averiguar qu' es lo que lamentan els *perdigots*, si es que vaji haverhi qui s'atrevisi á victorejar á Espanya, ó que 'ls que al sentirlo varen posarse tan furiosos, no 'l acabessin de arrossegar.

La Perdiu sempre hipócrita.

Pero la hipocresía no hi val en el cas present. Quan no hi ha valor per condemnar un excés, tenint el dever de condemnarlo, qui se'n absté se'n fa cómplice.

Aixís, donchs, tractantse de *La Perdiu*, cal pensar sempre lo pitjor per acertar. Ab la seva conducta rastrea demostra lo que tothom ja sospitava; aixó es: que per ella son incompatibles els crits de «¡Visca Catalunya!» y «¡Visca Espanya!»

Dilema:

Entre la civilització moderna condemnada taxativament per l'*Eminentíssim* y 'l cristianisme, tal com ell l'explica, exigint la renuncia de tot, fins del dret á pensar, pera ferse esclau del seu criteri ¿per qu' está la inmensa majoria de las personas que s'estimin?

Evidentment, per la civilització moderna.

May siga sino per haver plantejat francament aquest dilema, es digne del major agrahiment l'autor de la famosa pastoral.

LLANSÀ, 13 de octubre.

Las ratas de sagristía están molt disgustadas per la noticia que ha corregut de que 'l nostre corp te ganas de abandonar la vila. Los que més disgust demostren son ¡ay! las jovenetas, y 's compren molt bé, perque 'l corp es molt guapo y té un plomatje molt lluent. Pero no cal que s'affligeixin: aquí estém nosaltres, per obsequiarlo ab uns esquellets de despedida que todas ellas s'hi enterrarán.

SABADELL, 15 de octubre.

Tota la llum que 's va gastar en obsequi del *Eminentíssim* Cardenal Castanya, ara se'n escatima, de manera que si 's compleix el determini del arcaide, 'ls carrers quedarán á las foscas menos en las nits de lluna ó en las que llampogui Jo ja ho deya:—Tanta llum per un prelat oscurantista? Aixó no es de bon ésser. Y en efecte, després de la llum vindrá l'obscuritat, y el transeunt que topi ó caygui y 's trenqui la nou del coll, encománis á Deu, que per aixó hi som al mon, per estrellarnos y anarnos al Cel lo més aviat possible.

Toros de beneficencia ó la corrida de «El Liberal»

Per' assegurar milló el resultat de la festa, en nostra humil opinió la quadrilla ha de sé aquesta.

CALLUS, 14 de octubre.

El nostre Pare Catalech ha demanat al poble que tothom anés á treballar, en la construcció de la nova iglesia, qui no pogués els días de feyna, els de festa, y qui no pogués contribuirhi ab jornals que hi contribuís ab diners. ¡Quina barra! Invitar á treballar els diumenges, ell que si veu á un infelís que ho fá para una atenció tan sagrada com es la de donar pá á la familia, no te prou boca per excomunicarlo!... —Jo recordo que quan proposaren construir una escola nova, dat que l' actual sembla un cellé, tot sigué tirarihi cossas, ab tot y ser l' escola més útil que la iglesia. Son molts els que diuhen que no hi aniran á treballar per l' ensotanat; pero á mí 'm sembla que ja 'ls hi veig. Fos per arrasarla, també hi aniria jo, porque servint com lo fan servir per bescantar á tothom, sense que ningú 'ls hi puga tornar la pilota, y per treure de dintre als que 'ls hi dona la gana, més val quedarse á casa, y si 'l Pare Catalech vol iglesia que se la pagui ell.

HOSPITALET, 14 de octubre.

El nostre alcalde, sens dupte per treure el mal efecte de la seva tacanyaria y inhumanitat ab un carreter seu que vá pendre mal, ha lograt que l' Ayuntamiento votés una suma per ausiliar á una pobra dona que vá tenir bassonada. Está molt bé que se li dongui un bon socorro; pero consti que no li dona l' alcalde sino 'l poble, per lo que aquell no tindrà dret á ferne cap mérit, pels efectes de las próximas eleccions. Ab els diners dels altres tothom ne sab fer de caritats.

COPONS, 12 de octubre.

El capitá negre está irradísim contra 'l mestre d' escola per no acompanyarli 'ls noys en correcta formació á oír missa 'ls diumenges y demés festes de guardar. Y la proba de que no hi veu de cap ull, deixantse aconsellar per la rabia es que ha lograt ab el concurs de alguns bons pares de familia, treureli alguns noys d' estudi, fentlos anar á aprendre de modos, llotras y altres coneixements útils á las prácticas de la vida, per carrers, plassas y carreteras, armant cada esbalot, que hasta fária tremolar el campanar, si tingué vergonya. Pero no s' apuri 'l Sr. Mestre per aquesta puga. El poble paga 'ls tributs de ensenyansa porque aquesta 's dongui y no porque 's perdi 'l temps anant á seguir iglesias, y 'l home negre si tanta picor li fá, que 's grati y dediquis, com deuria, á combatre 'l vici y la immoralitat en el seu assentio y l' abús administratiu y de treball en el seu focó.

SITJES, 15 de octubre.

El partit republicá, que de molt temps vivia fraccionat, ha lograt per ff unirse, gracias als esforços dels foms correligionaris D. Salvador Robert, D. Bonaventura Juliá y D. Cristófol Raventós, havent acordat pendre part en las próximas eleccions municipals, en lluya ab la camarilla reaccionaria que, apoyada per l' element catalanista, pretén monopolisar l' administració municipal. El passat diumenge 's celebrá una gran reunió, en la qual feren us de la paraula en el sentit de anar á las eleccions y descubrint els grans abusos fins avuy comesos, els senyors Juliá, Raventós y Soler (D. Joseph). De aplausos, ovacions y entusiasmisme no 'n vulguin més. L' acte terminá ab el cant de la Marsellesa y viscas á la Llibertat y á la Revolució.

Els elements reaccionaris capitanejats pel famós Paco, qu' en sos bons temps havia sigut llimpia-botas, y que avuy gracias á certs negocis ab l' Ajuntament se fá una vida molt regalada, junt ab el *Fart de Fasols*, un altre manyá, l' *Agutzilet* y en *Sardineta*, están fent tota mena de treballs jesuítichs para sustreure elements als republicans; pero com aquests vigilan molt, no se sortiran ab la seva, podentse donar per assegurat l' éxit de la nostra empresa. Avant, donchs, y á aixafar la reacció de Sitjes!

SOLSONA, 11 de octubre.

Avuy molt de matinada ha marxat á la Seu 'l Ilustre Sr. *Eiu-negre* jefe y embolicador dels seus súbdits mascaróns d' aquest bisbat. Es digne de ferse constar la trista despedida que ha tingut, no haventlo acompanyat á passar els portals de la ciutat, ningú mes que 'l seu patje y un altre capellá. Aixó demostra las pocas simpatías que s' havia conquistat en aquest poble y comarca. Tots los seus diocesans han fet pública l' alegría que 'ls ha produhit la marxa de dita mitra, ja per los continous desarreglos parroquials com per los molts embolichs y altres enredos que seguidament buscava á tothom. Ve yám si allí hont va 's pnedirán de las festas que li preparan per sa arribada, com ha succehit aquí.

NOVAS COLONIAS

N demátí Fransa, després d' una bulliciosa nit d' orgia, s' aixeca de bon humor, ab ganas de se moquer, de pendre 'l pel á algú. Mira al seu alrededor, y ja 't tinch!... ¿Qui més indicat qu' Espanya? —Pssst!... ¡Vehinal!

—¿Qué se t' ofereix?
—Pensava una cosa. Ara que has perdut Cuba, Puerto Rico y Filipinas ¿no t' agradaría arreplegar algunas colonietas, per modestas que fossin?
—Ja ho crech! Tot lo dia no faig altra cosa que inspeccionar el mapa; pero en lloch hi ha un pam de terra vacant. Per tot arren veig el mateix lletrero: *Quedan despachadas todas las localidades.*
—¿Ja has mirat per la part de Africa?
—Cap ahont?
—Cap al golf de Guinea. No sé per qué 'm sembla que allá hi ha un tros de terreno que faria per tú.
—El de davant de Fernando Poo?... Alló ja es meu. Fransa 's quadra com si s' hi formalisés.
—¡Oh, teul Ho será si jo t' ho dono, senyora.
—Pero si tota la vida, á tots els atlas, en tots els documents geográfichs ha sigut considerat com espanyol...
—Veurás, ¿som amigas ó no som amigas?
—Jo crech que sí.
—Donchs bé; per evitarnos qüestions farém una partició equitativa. Tú t' instalharás á Riu Muni, y jo 'm quedaré lo demés. ¿T' acomoda?
—Riu Muni... ¿Ahont es aixó?
—Al mitj mateix de la costa d' Africa; no pot pas ser més céntrich.
—¿A quina latitud?
—A cap: zero. Un número que no t' costará gens de recordar y que, dada la teva actual situació, fins sembla simbólich.
—¿Es bo 'l país?
—Magnífich! Jo l' ocupo fa una pila d' anys, y may m' ha dat el més insignificant motiu de queixa.
—¿Qué produheix?
—De tot. Café, té, xocolata, sucre candi, formatje de Vich, arros y fideus... Es una verdadera vinya.
—¿Quina classe de gent hi ha?
—Uns salvatjes de lo més carinyós que s' ha vist al món.
—¿Vols dir que m' ho puch quedar ab tota confiansa?
—Com si 's tractés d' una finca al boulevard dels Italiáns.
—Donchs vinga paper sellat, y firmém.
—Zis zás! Ja está.
Espanya agafa 'ls trastets, y ab el document á sota l' aixella se 'n va al Africa. El comissionat francés á Riu Muni arria la bandera tricolor, en el lloch d' aquesta s' hi posa l' espanyola, y ja 'ns tenen vostés posesionats del famós territori.
—A veure, un cabo y sis soldats.
—Presentes!
—Fiquevos colonia endins, exploreu la comarca, trabeu relacions ab els naturals, que son uns salvatjes de lo més carinyós que s' ha vist al món, y quan haguéu arreplegat forsa datos y noticias, veníulos á portar. ¡Marchent!... ¡Ar!...
Els set soldadets donan mitja volta, y ¡cap al interior del Muni, que diu qu' es una vinya!
Passan vuyt días.
—¿Qué se sab de la tropa que van enviar á donar un vol per aquí en amunt?
—Per ara res.
Passan vuyt días més.

—¿Y 'ls sis soldats y 'l cabo?
—Potser s' han esgarriat. No se 'n té cap noticia. Transcorreguda un altra senmana, alarmada pel silenci dels set exploradors, Espanya 's tira l' escopeta al coll y se 'n va á buscarlos.
Camina que caminarás, furga per la dreta, escorcolla per l' esquerra... ¡Res!...
—¡Soldats, soldats!... ¿Ahont sou?
De repent al peu d' un arbre apareix una prenda seva. Es el cinturón del cabo.
—Per aquí han de ser ells. ¡Soldats, soldats, sortíu!
Silenci sepulcral. L' únich que diu alguna cosa es el vent, que murmura, murmura pero sense acabar de confegir cap paraula.
Segueix Espanya caminant y al poch rato troba un botó. Més enllá descubreix una sabata. Al saltar un marje recull un puny de camisa. Avansa una mica més y veu un parell de mitjons...
Per fi, s' acosta á l' entrada d' un bosch, y lo que feya rato estava maliciant, tropressa ab una pila d' ossos de persona, acabadets de rosegat.
¡Els naturals del país s' han menjat tota la patrulla!
¡Quín horror! Espanya fa un crit, renega, s' estira 'ls cabells, amenassa als arbres y á las pedras, que son els únichs que se l' escoltan, porque 'ls ancells al sentir aquell escándol han tocat el dos; pero, lo qu' ella pensa: ¿De qué serveix aquest pataleig? Lo procedent es anar á demanar explicacions á Fransa.
Y en efecte hi va.
—Senyora, m' has ben albardat ab el teu regalo.
—¿Qué suceheix?
—Que la colonia de Riu Muni es una delicia. Els salvatjes, aquells salvatjes que 'm pintavas com uns perfectes angeles, acaban de menjarse 'm sis soldats y un cabo.
—Bé, ¿Pero ja sabs tú si se 'ls han menjat á petóns?
—¡Es cert! Vet' aquí una cosa que no se m' havia ocorregut!...
Aixó es lo que ara tracta d' averiguar el góbern. S' ha de posar en clar si 'ls vehins del Muni, al menjarse als nostres soldats, ho han fet per pura llemineria ó en un rapte d' entusiasmisme massa exagerat.
Lo qual, com se pot compendre, sería molt diferent.

A. MARCH

LA PRÓXIMA INTENTONA

—¿Tan mateix díu qu' es vritat que penseu altra vegada fé' una mica de soroll en honor de Carlos Chapa?
—¿Cóm soroll?... Un terratrémol que ho tirarà tot enlayre y deixarà la nació igual que nova.
—¡Caramba! ¡Sí qu' estém entusiasmats! ¿D' hont heu tret tantas agallas?
—De las no-tras conviccions. del desitj de salvá á Espanya y darli tranquilitat y un góbern decent y estable.
—¡Xol!... L' estable t' aconsello que us el guardeu per vosaltres si es que us hi heu de trobar bé, que á nosaltres no 'ns fa falta. Y digas ¿quan será aixó?
—La fetxa s' ignora encare, pero aixis que 'l Senyor dongui el crit d' *¡Avant!*, tot' Espanya s' omplirà al punt de carlins.
—¿Sou molts?

—Una borratxada.
—Aixó sí que ho crech molt bé.
—En Moore, qu' es el que guarda las llistas dels adherits, díu que som cent mil cinquanta y un pico; tots gent fornida, tossuts y de bona grapa.
—El clero, ja ni cal dirho...
—Adicte á la santa causa y disposat si convé á llensarse á la montanya á convertir lliberals á tíros y á garrotadas.
—¿Y las monjas?
—Se suposal
També de la nostra banda. ¿Hont aniran las gallinas sino allá hont van els galls?
—¿Y armas?
—Ne tenfm més que 'n volém.
—¿No son pas armas de canya?
—Fusells flamants, nous de trinca, la mitat present del Papa, y l' altra mitat regalo d' una dama aristocrática que sent pel duch de Madrid una adoració volcánica.
—¿Hont ho tenfu amagat tot aixó?
—En una cloaca hi ha quaranta dos fusells, en una torre de Gracia n' hi guardém dinou ó vint, en un' altra vintiquatre, á las golfas de l' Ajuda hi hem amagat set cananas, al soterrani del Pi tres cinturóns y una espasa, y per fi, en una gran cova de la montanya Pelada hi tenfm tres carrabinas, dos revólvers, setze sabres, trenta quatre cartutxeras, divuyt boynas, onze llansas y á més una cantitat de vaynas que díu qu' espanta.
—Ja sé que al vostre partit n' esteu molt sobrats de vaynas. Y ab tot aixó ¿qué faréu?
—¿Qué farém? Salvar la patria y torná á la religió el prestigi que li falta.
—¿De modo que, realment, creus tú que de la jornada n' heu de sortir victoriosos?
—¡Vaya! Els síntomas no fallan: tan bon punt ens aixequém, l' Espanya entera 'ns aclama y en un tancar y obrir d' ulls ens porta á Madrid.
—¡Panarra!
Lo que l' Espanya farà si arribou á alsar la *pata*, es agafar las corretjas y clavavos tal lliada, que 'ls ángels hi ballarán y Europa pensarà: ¡Ara!
—¡Cá!
—¿Cá? Bé, tú prenho aixís, fes el ximple, empanya l' arma, y al ser l' hora ja ho veurás.
—La lluyta no 'ns amilana; tenint árnica y desfilas.
—¡Ah! Aquest cop no hi valdrá l' árnica ni 'ls *detentes* benehits. La nació está tan cansada de las vostras *perreries* y de las vostras infamias, que 'l día que aixequi 'l bras ¡ja veurás quina sumanta! Sumanta definitiva, homérica, formidable, d' aquellas que á un home 'l deixan fet una trista piltrafa y una idea repugnant la borran del tot del mapa.
—Bé, bé, ja ho enrahonaré.

quan el Senyor digui: ¡En marxa!
—Si ha de ser, que sigui aviat.
—¡Potser sí!

—Ja trigueu massa.

C. GUMÀ

REPICHS

han rebut notícies de la comissió enviada a las noves posicions de Riu Muni.

Fins ara no ha ocorregut sino que un destacament compost de sis soldats i un cabo, van caure en poder dels negres antropòfagos, els quals se 'ls van cruspir a crema dent. Lo únich que no s' ha posat en clar encare, es si se 'ls van menjar rostits ó en flicandó.

Podrém no aixamplar gayre las fronteras de las noves colonias que 'ns han tocat en sort; pero lo qu' es las tripas dels seus habitants ja las comensém a aixamplar.

«Y... váyase lo uno por lo otro»—dirá en Sagasta, que com es ben sabut no s' apura per res.

Després de tot, aquest es un sistema de colonisació com un altre qualsevol. Potser afartantlos de carn espanyola acabarem per enllepolirlos, posantlos en disposició de deixarse civilisar.

Pero en aquest cas, en lloch de soldats esqualits, será millor enviarlos frares ben rodanxons: els trobaran molt mes gustosos, y 's domesticaran mes prompte.

En Silvela va fer las sevas últimas declaracions polítiques desde 'l balneari de Villa-harta

Vila-harta ¡Vaya un nom mes apropiat a la indiosincracia del home de la daga, que ha tingut la gracia de atipar a tot lo mon. El metje que li ha re ceptat aquestas ayguas, el coneix a fondo!

Al Palacio real hi han colocat un ascensor.

Tot siga en benefici dels polítichs servils y caragrats, que aspiran a ascendir depressa y sense cansarse.

El govern ha telegrafiat al *Eminentissim*, participantli que 's farà tot lo possible per encaussar el riu Llobregat, evitant els seus desbordaments.

Trobo que hauria sigut mes propi de las circums tancias telegrafiarli que 's pendrán las degudas providencias per evitar els desbordaments dels bisbes reaccionaris que predicán la desobediencia a las lleys del Estat. Per impedir que 's desbordin, hi ha un medi senzillissim: retirarlos el sou; *deixarlos en sech*.

En Kitchener ha comensat impertèrrit el fusellament dels jefes y oficials boers que cauhen presoners de las columnas inglesas.

No son els que cauhen els que moren. Ab la seva conducta salvatge y contraria a totes las lleys de la guerra, la Gran Bretanya may ha aparescut tan petita com ara davant de la humanitat. Al fusellar als presoners, culparlos del sol delict de defensar a la seva patria, l' Inglaterra s' está tirant las balas als ulls.

Un medi eficas per aplacar de una vegada l' orgull del inglés. Ja que 's gubernen consenten las sevas atrocitats, els pobles, independentment de aquells, podrian pendre la resolució d' exercir un *boycottage* complert contra tot barco que procedent de Inglaterra abordés a qualsevol port del mon.

A tot barco que 's presentés atiborrat de mercancias, deuria negárseli gent pera descarregarlo, posantlo en el cas de retornar al punt de la seva procedencia, ab dugas càrregas: ab la de las mercancias y ab la rabia que li produhiria aquest desaire.

Quinze días de *boycottage* ab la consegüent paralisació del seu comerç, bastarian perque aquella nació metalisada, se postrés de genolls, demanant perdó al mon civilisat a qui tant ha ofés ab els seus crims horrendos.

Els empleats del govern—á lo menos els de Madrid—deuran assistir a las oficinas, desde las nou del matí a las dugas de la tarde.

Aquests sí que son felissos. No las vuyt, las *cinch* horas han conseguit.

Qui mes hi ha de perdre al cap-de-vall, es la Ta-

Els nostres grans pallassos

—Apa, aném a inaugurar la temporada de tardor.

bacalera. Perque ab cinch horas d' oficina no més, que se 'n poden cargolar poch de cigarrillos!

Fins els xinos ens imitan. ¡Quina gloria per en Sagasta!

Dich aixó, per quan fá poch aquell govern ha acordat la creació de tres nous ministeris.

Sens dupte ho haurá fet perque hi haja mes ministeres que 's dediquin a la regeneració del país.

Igual, igual que aquí, qu' en qüestió de regenerar-nos, ens han tractat sempre com a xinos.

Diu un telegrama:

«Orense.—La cosecha de castañas es abundante.»

Ho crech molt bé.

Però per abundant a Gijon y a Oviedo.

Y per abundantíssima sobre tota ponderació a Sevilla, ahont s' ha inventat un nou sistema de repartirlas torradas y calentadas al foch dels maïters.

En punt a castanyas hem deixat cent lleguas endarrera a totes las nacions del mon.

A Matadepera hi ha la costum de celebrar cada any, el día 14 de octubre, la *fiesta del most*, ab una animada romeria a la cima de Sant Llorens del Munt. Un dels atractius de la festa consisteix ab el consúm que 's fá de llomillo y butifarra fresca.

Donchs aquest any han hagut de prescindir de aquest requisit bucòlich, per la tossuderia del arcalde empenyat en que no s' havia de matar fins al día 15, es a dir fins a l' endemà del aplech, baix pena de decimis al que s' atrevis a desobeir las sevas ordres.

Gran disgust va promoure aixó entre 'ls mataparenchs. Sort que un vehí de molt bona sombra 'ls va calmar, dihentlos:

—Sigueu considerats, y penseu que cada hu s' estima als seus, y que un día de vida mes, es vida.

En totes las irrupcions de bestiar negre, que procedent de Fransa, atravessa la frontera, 's ve observant lo mateix. Cada ratxada de monjas va en companyia de un ó mes frares que portan la direcció del convoy.

Que aixis entrin el remats de cabras ab els seus bochs corresponents al davant, no hi ha res que dir. Pero en els remats espirituals, hasta pel ben aparei-

xer, sembla que hauria de haverhi completa separació de sexes.

CANTARS

Diu el rector que la carn es un enemic del home: com que, per cara, no 'n menjo, pues, *¡ahí me las den todas!*

Ahí 'm vé la filoxera y avuy el recaudador... ¡Que se me 'n portin la vinya, y així acabarem d' un cop!

Cau la pluja empipadora, cauhen las fullas dels arbres, cau el lloguer del meu pis... Lo que no cau es don Práxedes.

Als polítichs jo 'ls comparo ab el tabaco d' estanch: per un cigarro que 't crema, n' hi ha trenta que 't fan cremar.

L. WAT.

CORRESPONDENCIA

Caballers: F. Lavie, Una furquilla, Un de las botas peladas, Dos Federicos, Fusté y cómic, Un noy de Sans. M. Gras Vila, Pepet de Port Bou, Jhon Brun, K. Garina, Encenall, Juan Sexman, Butarel-li de Gracia y S. Llistons: *Mortuus est qui non respirat*.

Caballers: Albertet de Vilafranca, E. Zola y B., Lerrouista, A. Ribas Ll., Saramandilla y Costa: Son aceptables; y una cosa ó altra aprofitarem, si no-las castanyas, els panellets.

Caballer: J. Satlov: Potser n' aprofitarem algun.—Alemany y R.: Pot molt ben anar.—Angel Práctich: Algun dels seus epitafis no 's pot publicar; ens fusellarian y després ens n' hauria de dedicar un a nosaltres.—Mr. Jean Spill: Alló de que *parlant de guerra se li caragola el cor* es lo que 'ns ha fet més gracia. El resto no 'ns ha fet ni gracia ni res.—Bianchi: Si l' ha perdut *bianchi*, búsqul *neri*.—J. Moret de Gracia: Els epitafis no.—V. M. Volátil: Es molt lleig, com casi tot lo que vosté fá.—J. P. C.: Rebut y gracias.—Joseph Vaquer: Aixó es un dibuix? El meu nano, tan petit qu' es, el faria millor; ó no 'l faria, que també es millor.—Andrésito: La declaració d' amor a la Gurina es molt cándida y creyém ferli un favor no publicantla; l' altra está bé de xiste, pero la forma es de lo més atrotinat qu' hem vist.—G. B. (Palafrugell): Fins a última hora no podem contestar categòricament per ignorar la cabuda definitiva dels treballs.—J. Romanos: No hi estém per aixó que diu.—J. Asleib: Encare no va prou bé.—Mr. Witte: ¡Vaja! Com obsequi particular, li publicarem... una cosa qu' estiga millor que la que 'ns envía.—Castell Ferris: Un epitafi, perque estigui content.—Lipis: Lector isi aquets epitafis—llegissis del senyor Lipis!—Vá... no vull que t' *esgarripis*—ni que d' orelles et *tafis*.—A. C. y T.: Ho sentim, pero d' epitafis, quan van rebre 'ls seus, ja 'n teníam dos ó tres caixons plens.—Pepet Estruch: La poesia es acabada, pero es d' assumto molt particular.—Miquel Gras Vila: ¡Aquets impossibles! ¡Que se 'n necessita de paciència!—Epitafi (dich) Epifani: Crech que farém fira.—Adolfo Gibert: No 's pot dir blat, que la farina no sigui a la pastera; com no podem assegurar aixó hi cabrà fins que hi sigui.—P. del C.: El sonet es d' aquells que se 'ns quedan a flor de llabi; lo demés es aprofitable.—Plat de peix: Son escarransits.—J. C. Ll.: *Dintre del pit—hi tinc un mort...* ¡Fa gayres dies?—¡Y no li venen ganas de vomitar?—Alló de la putrefacció, la descomposició... ¡tex!—T. Olivé: ¿Véu? Els de vosté m' han agradat.—N. Lema Rius: Es vritat, pero ¿qué hi vol fer si las vritats no poden dirse tan mal expressadas?—S. de C.: Ens hem permés arreglarla ó *desarreglarla*, que aixó, anirà a judici de vosté. De tots modos prén guin la bona voluntat.—C. G. Redembach: No es tal sonet, ni tal aca, ni tal mula.—A. Coma: Els refrans adobats, potser vajin a n' el de LA CAMPANA.—J. Starama: Noy, tens molt talent a l' hora del ápat.—A. Cantallops: Ay, sí, sí, es molt trist aixó que passa en els cementiris.—R. P.: Gracias: J. O. d' A.: Trovem que 'l final no l' afavoreix gayre.—A. C. y J.: Ha tingut poch cuidado ab la forma.

Imprempts de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C^a

¡Éxit complet!

—Vaig dir que ab la meva pastoral venia a portar la pau, y no m' hi equivocat. Apenas l' han comensada a llegir, y miréu, ¡tthom dorm!